

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน : กรณีศึกษาไข่เค็มสมุนไพร บ้านเขาดิน หมู่ที่ 2 ตำบลวังน้ำลึก อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ ได้กำหนดวัตถุประสงค์คือ 1. เพื่อศึกษาเพื่อศึกษาการพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์ไข่เค็มสมุนไพร 2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร บ้านเขาดิน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่เป็นสมาชิกกลุ่มผลิตไข่เค็มสมุนไพรในพื้นที่หมู่ที่ 2 บ้านเขาดิน ตำบลวังน้ำลึก อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ การวิจัยในครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยสำรวจ (Survey Research) การเก็บรวบรวมข้อมูลสนามโดยใช้แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์กับสมาชิกกลุ่มผลิตผลิตภัณฑ์ผลไม้คุดกลั่นแล้วนำมาอธิบายข้อมูลในเชิงพรรณนา

จากการศึกษาพบว่า

1. ลักษณะทั่วไปของผลิตภัณฑ์ มีลักษณะแตกต่างกับไข่เค็มธรรมดาตรงที่บนผิวเปลือกไข่มากกว่าไข่เค็มธรรมดา เพราะสีส้มของสมุนไพรจะแทรกซึมอยู่ในไข่และบริเวณที่เปลือกไข่ ทำให้มีสีส้มที่ไม่ค่อยน่ารับประทานนัก แต่รสชาติของไข่เค็มสมุนไพรนั้นมีรสชาติที่อร่อย มีรสชาติของสมุนไพรและเค็มพอดี

2. รูปแบบผลิตภัณฑ์ รูปทรงของไข่เค็มสมุนไพร เมื่อทำการเผาออกมานั้นจะมีลักษณะไม่สวยงาม แต่ลักษณะจะคล้ายกับไข่เค็มโอดินบ้าง ที่เห็นแตกต่างกันก็คือลักษณะของเปลือกไข่มีสีที่มองเห็นแล้วคล้ำๆ เพราะมีสมุนไพรผสมอยู่มาก

กระบวนการผลิต เป็นการผลิตโดยที่ทางกลุ่มได้ศึกษาผลประโยชน์ของพืชสมุนไพรมาแล้วว่า พืชแต่ละชนิดมีประโยชน์มีคุณค่าทางอาหารอย่างไรบ้าง จนคิดว่ามีประโยชน์ต่อทางร่างกาย เช่น จิง ข่า ตะไคร้และขมิ้น และใบมะกรูด เนื่องจากทางกลุ่มได้เล็งเห็นประโยชน์ของพืชสมุนไพร ที่มีอยู่แล้วภายในชุมชนการสรรหาและใช้วัตถุดิบ

ขั้นตอนการผลิต นำไข่เป็ดที่คัดเลือกไว้แล้ว ทำความสะอาดเปลือกไข่ด้วยฟองน้ำจนไข่สะอาด เตรียมเครื่องสมุนไพรที่จะใส่รวมกับไข่ คือ จิง ข่า ตะไคร้ ขมิ้นรวมถึงใบมะกรูดด้วย โดยกะประมาณจากจำนวนไข่ ประมาณ 200 ฟอง ต่อ การใช้จิง ข่า ตะไคร้ ขมิ้น และใบมะกรูด จำนวนอย่างละ 1 กิโลกรัม นำสมุนไพรมาบดให้ละเอียด เตรียมภาชนะสำหรับคองเทลลงในโอ่งพร้อมทั้งผสมเกลือจัดไข่วางเรียงลงในภาชนะที่จะคองไข่ จากนั้นให้ใส่น้ำเกลือสมุนไพรที่เตรียมไว้แล้วลงไปในภาชนะให้ท่วมไข่พอดี ใช้ตะแกรงที่ทำจากสานเอาไว้ ซึ่งทำด้วยไม้ไผ่คดทับลงไป เพื่อไม่ให้ไข่ลอยขึ้นมา ทิ้งไว้ประมาณ 14-16 วัน เมื่อครบกำหนดคือ

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง การส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน : กรณีศึกษาไข่เค็มสมุนไพรบ้านเขาดิน หมู่ที่ 2 ตำบลวังน้ำลึก อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ ผู้ทำการวิจัยสามารถดำเนินงานด้วยความเรียบร้อย และประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดี เนื่องมาจากการได้รับความอนุเคราะห์และความกรุณาจากบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งขอกล่าวอ้างถึงดังนี้

ท่านอาจารย์เสรีย์ ซาเหลา ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในด้านการให้คำปรึกษาที่ดีในการศึกษาในครั้งนี้

อาจารย์นพดล เกษตรเวทิน ที่สละเวลาตรวจสอบความถูกต้องให้แก่คณะผู้วิจัย

อาจารย์อุทัยวรรณ ลิมปชยาพร ที่ท่านเสนอแนะวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่ถูกวิธี

อาจารย์ตันติ พงษ์พรต อาจารย์ประจำภาควิชาเศรษฐาภิบาล คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ที่กรุณาออกแบบ ตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์ไข่เค็มสมุนไพร

ขอขอบพระคุณหน่วยงานพัฒนาชุมชนประจำอำเภอไพศาลี องค์การบริหารส่วนตำบลไพศาลี ที่กรุณาให้ข้อมูล และแผนพัฒนาตำบลประกอบข้อมูลให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นายชาติ ศรีสกุล

นายฤทธิรงค์ ดิษพล

นายจิรายุทธ สิงห์เจ็ด

สิงหาคม 2547